Žive slike iz povijesti sestrinstva – revija povijesnih sestrinskih uniformi

Live pictures from the history of nursing – display of historical nursing uniforms

Sanda Franković^{*1},
Tomislav Kovačević²,
Ksenija Brajković¹,
Iva Vinduška¹,
Božica Jurinec³,
Zvonimir Kralj⁴

¹Škola za medicinske sestre
Mlinarska, Zagreb, Hrvatska

²Neurologisches Rehasentrum
Godeshöhe e.V., Bonn,
Njemačka

³Srednja škola Bedekovčina,
Bedekovčina, Hrvatska

⁴Zdravstveno veleučilište,
Zagreb, Hrvatska

¹Nursing School Mlinarska,
Zagreb, Croatia

²Neurologisches Rehasentrum
Godeshöhe e.V., Bonn,
Germany

³High School Bedekovčina,
Bedekovčina, Croatia

⁴University of Applied Health
Sciences, Zagreb, Croatia

KLJUČNE RIJEČI: povijest, sestrinske uniforme, Hrvatska udruga medicinskih sestara.

KEYWORDS: history, nursing uniforms, Croatian nurse association.

CITATION: Cardiol Croat. 2016;11(10-11):592. | DOI: <http://dx.doi.org/10.15836/ccar2016.592>

***ADDRESS FOR CORRESPONDENCE:** Sanda Franković, Škola za medicinske sestre Mlinarska, Mlinarska c. 34, HR-10000 Zagreb, Croatia. / Phone: +385-91-486-71-10 / E-mail: sfrankovic@gmail.com

ORCID: Sanda Franković, <http://orcid.org/0000-0002-1553-6225> • Tomislav Kovačević, <http://orcid.org/0000-0001-7480-0041>
Ksenija Brajković, <http://orcid.org/0000-0001-9553-2736> • Božica Jurinec, <http://orcid.org/0000-0002-0056-1209>
Iva Vinduška, <http://orcid.org/0000-0003-3192-0937> • Zvonimir Kralj, <http://orcid.org/0000-0002-8377-3476>

Društvo za povijest sestrinstva Hrvatske udruge medicinskih sestara (HUMS) osnovano je 19. ožujka 2013. godine u Zagrebu. Cilj Društva je izvući iz zaborava mnoge materijale iz bogate sestrinske povijesti te ih prezentirati sestrinskoj, ali i široj javnosti. Društvo je usmjereno prema sljedećim aktivnostima: prikupljanje povijesne građe iz područja sestrinstva (fotografije, uniforme, broševi, filmovi, knjige, zapisnici, audiovizualni zapisi); arhiviranje prikupljenih podataka i materijala; analiza sestrinskih časopisa; uključivanje Društva u srodne međunarodne organizacije; promoviranje povijesti hrvatskog sestrinstva kroz izložbe i predavanja (škole, šira društvena zajednica); izrada sestrinskog kalendara; organiziranje stručnih skupova; aktivno sudjelovanje na skupovima ostalih stručnih društva HUMS-a.¹ Dosadašnje aktivnosti Društva su: sudjelovanje u obilježavanju Dana sestrinstva na centralnoj proslavi i proslavama u područjima HUMS-a; revije starih uniformi na skupovima drugih Društava HUMS-a; sudjelovanje na obilježavanju Noći knjige u knjižnici Škole narodnog zdravlja „Andrija Štampar” i izrada sestrinskog kalendara.

„Žive slike iz povijesti sestrinstva” revija je na kojoj su prikazane uniforme: sestara benediktinki, reda milosrdne braće, sestara milosrdnica sv. Vinka Paulskog, sestara Rudolfinki, hrvatske sestrinske uniforme između dva svjetska rata i iz razdoblja od 1960. do 1980. Revija je praćena opisom zajednica i osoba te njihovih nastojanja u skrbi za bolesne i potrebite i ujedno opisuje povijesne trenutke u kojima je sestrinstvo u Hrvatskoj od poziva prerastalo u profesiju. U reviji su korištene originalne uniforme i replike izrađene prema dostupnim originalima. Uniforme za koje ne postoje originalni rekonstruirane su prema fotografijama i dostupnoj pisanoj građi.²⁻⁴

Croatian Nurses Association's (CNA) association for the history of nursing was founded on March 19, 2013 in Zagreb. The goal of the association is to recover materials from the rich history of nursing and to present them to the nursing community and to the whole population. Association primarily focuses on following activities: collection of the materials from the sphere of nursing (pictures, uniforms, brooches, films, books, records, audio files); archiving collected data and materials; analysis of nursing publications; joining with related international organizations; promotion of Croatian nursing history through exhibitions and lectures (schools, broad public); production of nursing calendar; organization of conferences and active participation in other associations conferences.¹ The association so far participated in the central commemoration of the International Nurses Day and in the commemorations in other CNA's branches; organized displays of historical nurses uniforms on conferences of other CNA's associations; participated in commemoration of Book Night in the library of the Andrija Štampar School of Public Health and made nursing calendar.

„Live pictures from the history of nursing” is a display that has shown uniforms of: Benedictine Sisters, Brothers of Mercy, Daughters of Charity of Saint Vincent de Paul, sisters from Rudolfina Haus, Croatian nursing uniforms in between the World Wars and from the period from 1960. until 1980. The display was accompanied by a description of those communities and the people who worked in the care for the sick and needy. It described the historical moments in which Croatian nursing transformed from a calling to a profession. The uniforms in the show where either originals or replicas made based on the models of original uniforms. Uniforms that we don't have in original were reconstructed using photographs and available manuscripts.²⁻⁴

LITERATURE

1. Arhiv HUMS-a. Zapisnik sa osnivačke skupštine Društva za povijest sestrinstva HUMS-a URB: 429-13.
2. Dugac Ž. O sestrama, siromašnima i bolesnima, Srednja Europa, Zagreb, 2015.
3. Grković-Janović S. Sestra Lujza, Naklada Bošković, Split 2003.
4. Grković-Janović S. Sestrinska riječ – između sućuti i dužnosti, Medicinska naklada, Zagreb, 2015.

RECEIVED:
October 3, 2016

ACCEPTED:
October 11, 2016